

Międzynarodowa Komisja Ochrony Odry przed Zanieczyszczeniem
Internationale Kommission zum Schutz der Oder gegen Verunreinigung
Mezinárodní komise pro ochranu Odry před znečištěním

ZPRÁVA

**o událostech / haváriích
hlášených v období
od 1. ledna do 31. prosince 2023
v souladu s Mezinárodním
varovným a poplachovým
plánem Odry (MVPPO)**

Wrocław 2024

Obsah

1. Úvod.....	3
2. Mezinárodní hlavní varovné centrály	3
3. Seznam havárií a událostí za období 1999-2022	5
4. Podrobný přehled hlášení o událostech nebo haváriích nahlášených v souladu s MVPPPO v období od 1. 1. 2023 do 31.12.2023	7
Příloha 1: Přehled událostí / havárií hlášených v souladu s Mezinárodním varovným a poplachovým plánem Odry (MVPPPO) v období od 1.1.2023 do 31.12.2023	10

1. Úvod

Mezinárodní komise pro ochranu Odry před znečištěním (MKOOpZ) hned po svém ustavení zahájila práce na dokumentu, který by popisoval jednotný varovný a poplachový systém pro oznamování lokalizace, času a rozsahu výskytu náhlého znečištění látkami, které ohrožují kvalitu vody v povodí Odry. Výsledkem těchto prací bylo schválení Mezinárodního varovného a poplachového plánu Odry" (MVPPO) na 3. poradě vedoucích delegací MKOOpZ, která se uskutečnila ve dnech 16. -18. října 2000 ve Vratislavi.

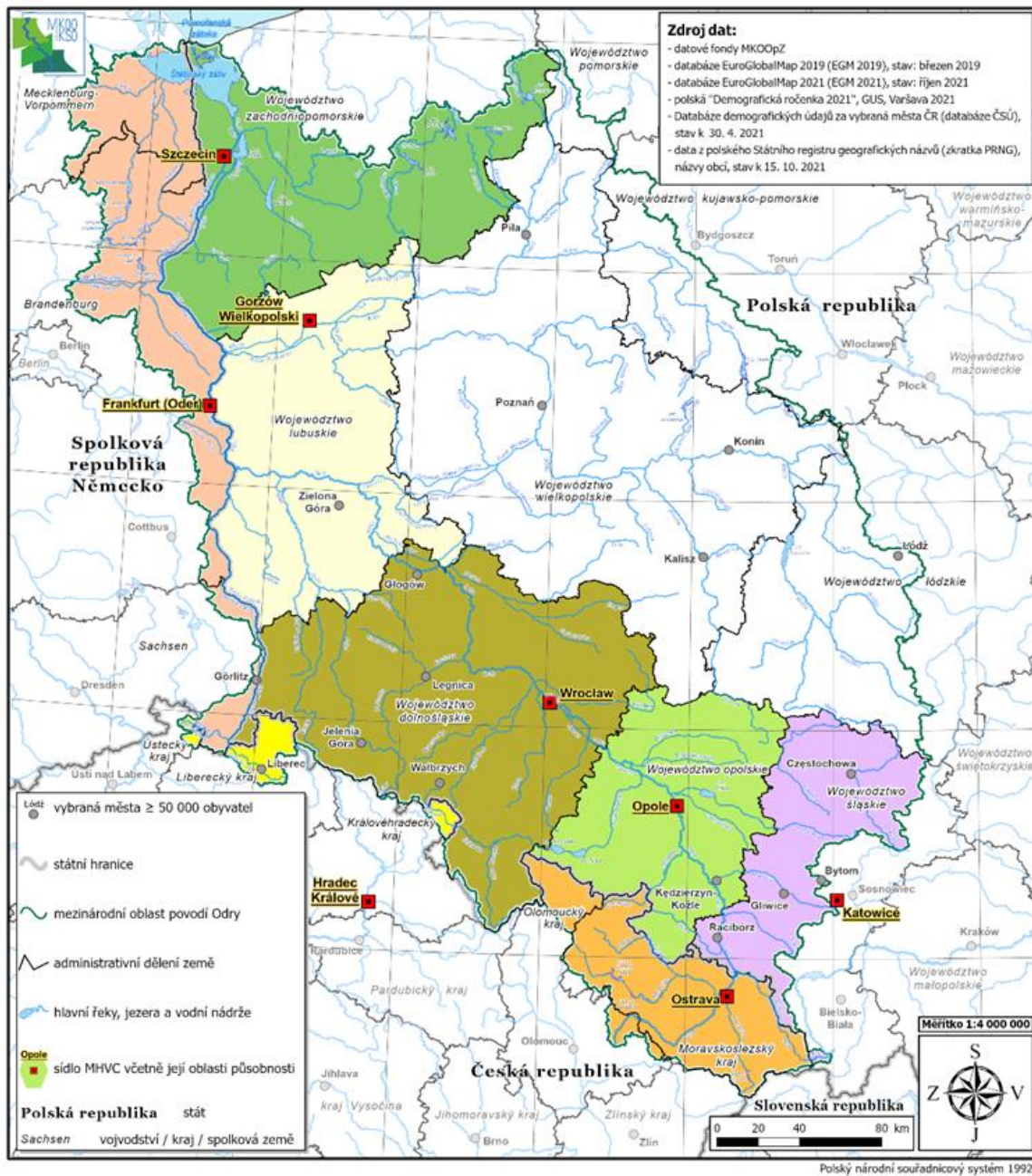
Dokument byl pravidelně aktualizován na základě nových poznatků a zkušeností a průběžně posuzován s ohledem na aktuální požadavky; byl také testován. Doplněvaný a průběžně aktualizovaný MVPPO byl znovu přijat v roce 2008 a poté v roce 2015.

Po ekologické katastrofě na Odře v létě 2022 bylo rozhodnuto o revizi a aktualizaci MVPPO z roku 2015. Hlavní důraz byl kladen na upřesnění poplachových kritérií, definici havárie a hlásné cesty. Aktualizace plánu zahrnuje rovněž události, které nesplňují definici havárie a vznikly v důsledku jiných environmentálních, atmosférických nebo hydrogeologických nebezpečí. (např. rozkvet žlutých řas, nízká hladina vody, vysoká teplota, vypouštění toxinů, pohyby tektonických desek, eroze pobřeží).

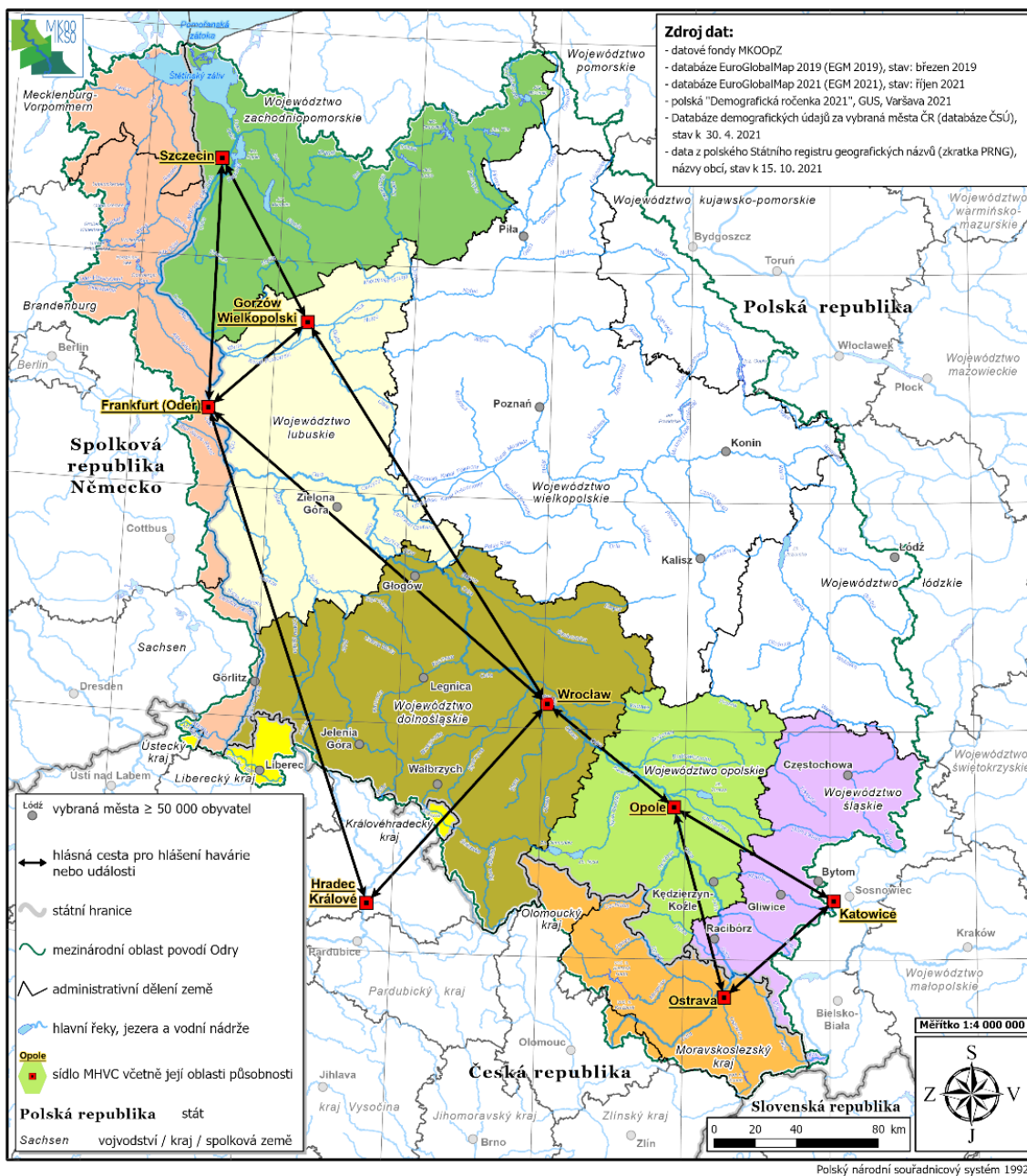
Tento dokument tvoří základ k předávání informací o místě, době vzniku a rozsahu havárie nebo události, která má přímý vliv na kvalitu vody v povodí Odry nebo může její kvalitu negativně ohrozit nebo může mít přeshraniční význam (vliv na sousední stát). Informace předávané prostřednictvím interaktivního formuláře mezi hlavními mezinárodními varovnými centrály (MHVC) by měly příslušným národním orgánům usnadnit přijímání preventivních opatření, což je zvláště důležité v případě výskytu přeshraničních událostí.

2. Mezinárodní hlavní varovné centrály

V mezinárodním povodí Odry působí 8 MHVC, z toho dvě v České republice (Hradec Králové, Ostrava), jedna ve Spolkové republice Německo (Frankfurt nad Odrou) a pět na území Polské republiky (Katowice, Opole, Wrocław, Gorzów Wlkp.,Szczecin). Seznam centrál včetně kontaktních údajů, uzemní působnosti a podrobností o hlásných cestách je k dispozici v plánu MVPPO <https://www.mkoo.pl/index.php?mid=4&aid=947&lang=CZ>

Obrazek 1: Oblastní působnost jednotlivých MHVC v povodí Odry

Obrázek 2: Hlásné cesty pro jednotlivé centrály MHVC

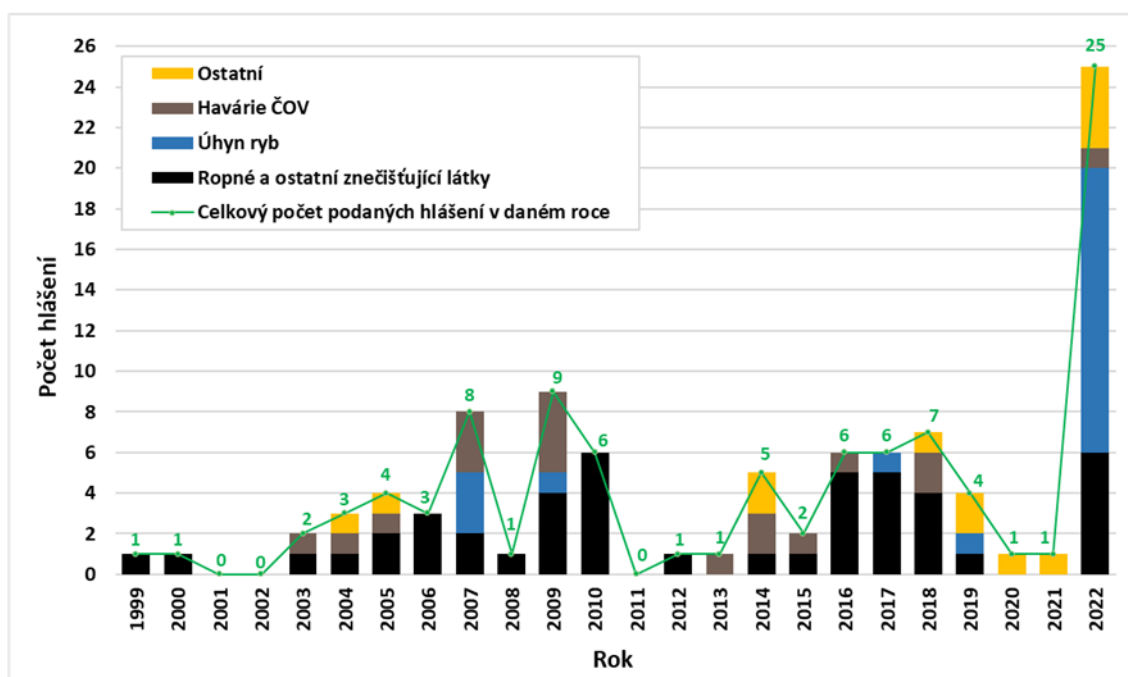
3. Seznam havárií a událostí za období 1999-2022

Počet hlášených havárií nebo událostí je z dlouhodobého hlediska velmi odlišný. Prozatím se většinou jednalo o úniky ropných látek nebo havárie v čistírnách odpadních vod. Po roce 2022 představovalo velké procento těchto hlášení úhyn ryb.

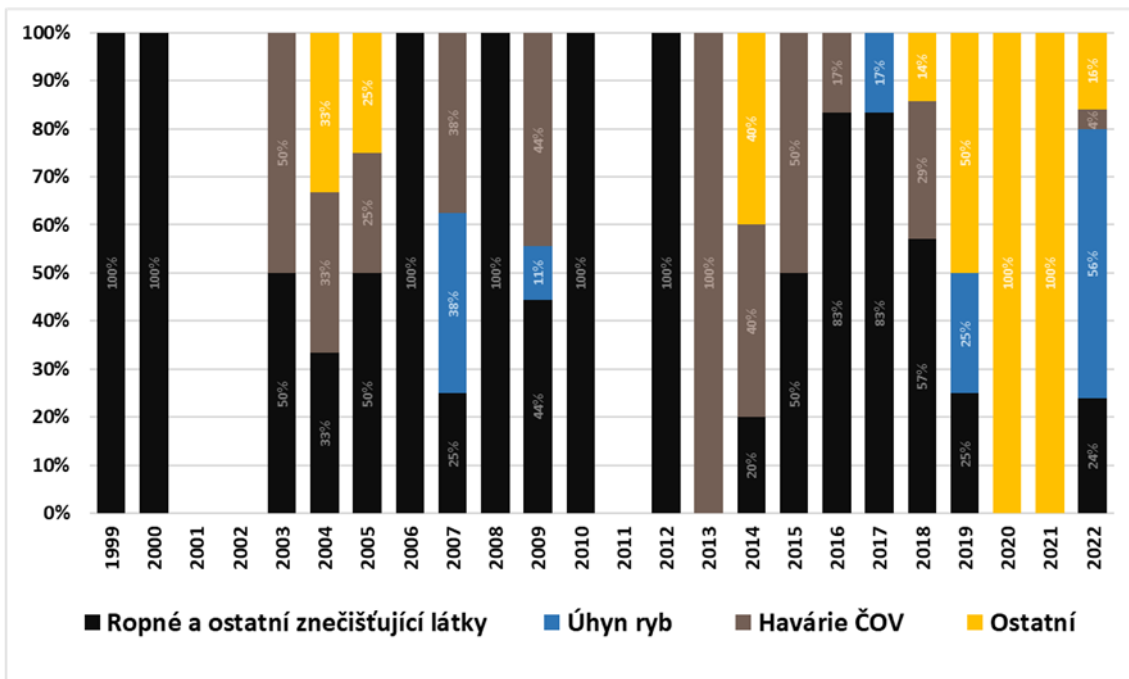

Tabulka 1: Seznam havárií a událostí za období 1999-2022

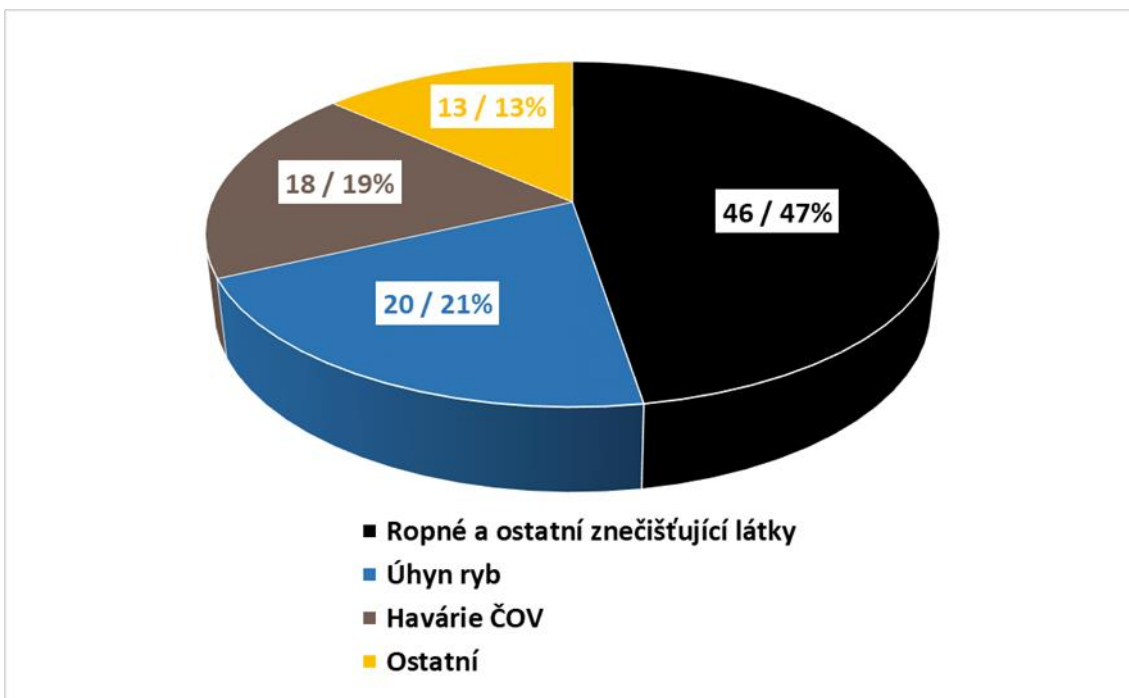
rok	Ropné látky a ostatní znečišťující látky	Úhyn ryb	Havárie čistírny odpadních vod	Ostatní	Celkem
1999	1	-	-	-	1
2000	1	-	-	-	1
2001	-	-	-	-	-
2002	-	-	-	-	-
2003	1	-	1	-	2
2004	1	-	1	1	3
2005	2	-	1	1	4
2006	3	-	-	-	3
2007	2	3	3	-	8
2008	1	-	-	-	1
2009	4	1	4	-	9
2010	6	-	-	-	6
2011	-	-	-	-	-
2012	1	-	-	-	1
2013	-	-	1	-	1
2014	1	-	2	2	5
2015	1	-	1	-	2
2016	5	-	1	-	6
2017	5	1	-	-	6
2018	4	-	2	1	7
2019	1	1	-	2	4
2020	-	-	-	1	1
2021	-	-	-	1	1
2022	6	14	1	4	25

Obrázek 3: Hlášení předávaná v rámci MVPPO podle typu události za období 1999-2022

Obrázek 4: Podíl událostí v daném roce

Obrázek 5: Počet událostí a jejich podíl v období 1999 až 2022

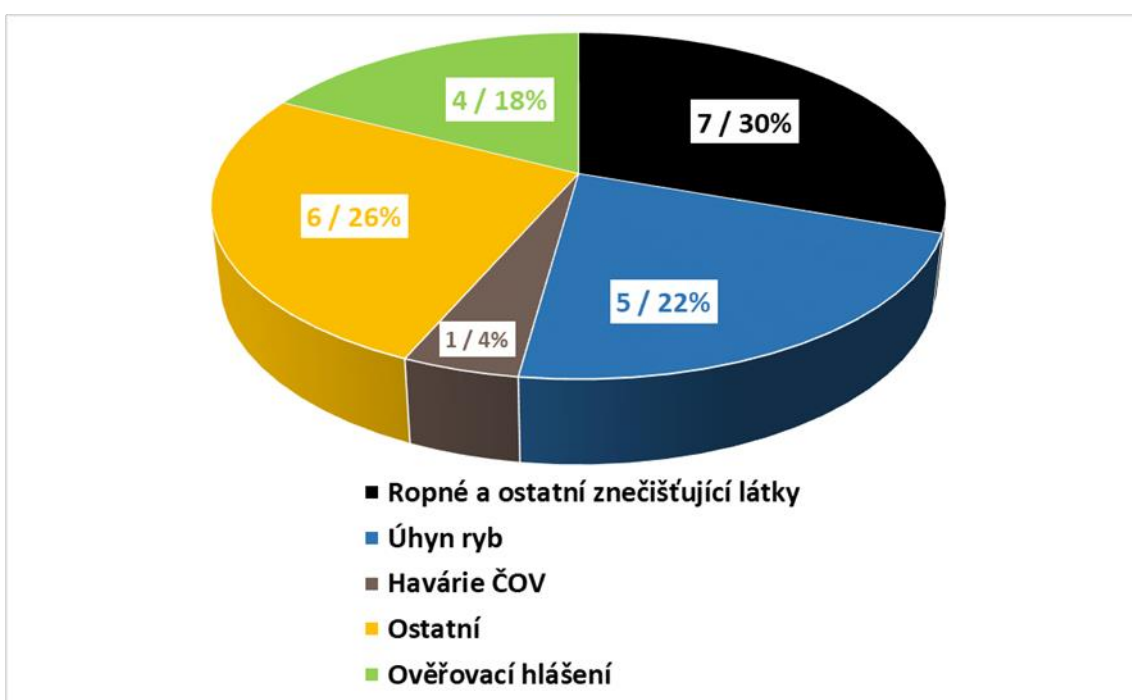
4. Podrobný přehled hlášení o událostech nebo haváriích nahlášených v souladu s MVPPO v období od 1. 1. 2023 do 31.12. 2023

Ve vykazovaném období hlavním důvodem pro odeslání hlášení danou MHVC bylo znečištění vod v důsledku uniku ropné látky (30 % událostí/havárií) a jevy spojené s úhynem ryb (22 % událostí/havárií). Ojediněle byla zaznamenána havárie čistírny odpadních vod a došlo k úniku požární vody do řeky.

Ve 4 případech bylo zasláno ověřující hlášení za účelem zjištění místa, původce a příčiny havárie nebo události, k nimž došlo mimo oblast působnosti příslušné centrály MHVC.

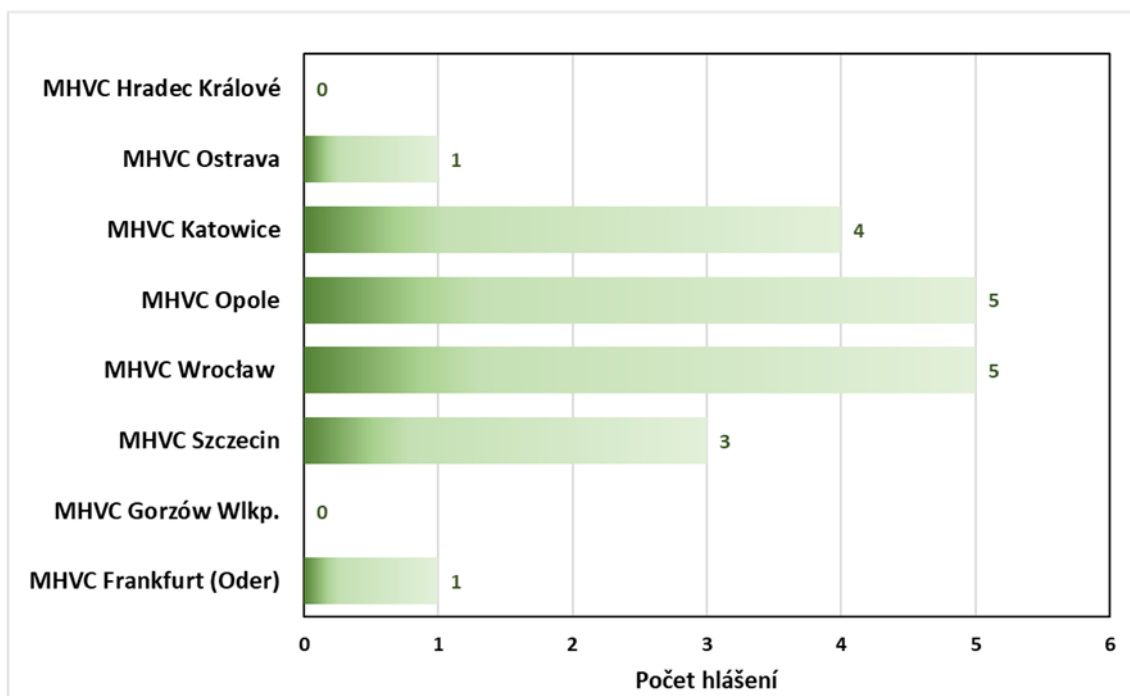
Tabulka 2 Hlášení podle typu události odeslaná v souladu s MVPPO v období od 01/2023 do 12/2023

Měsíc/rok	Ropné látky a ostatní znečišťující látky	Úhyn ryb	Havárie čistírny odpadních vod	Ostatní	Ověřovací hlášení	Celkem
Leden 2023	3	-	-	2		5
Únor 2023	-	-	-	-		-
Březen 2023	1	-	-	-		1
Duben 2023	1	2	-	1		4
Květen 2023	-	-	1	1		2
Červen 2023	1	2	-	1	1	5
Červenec 2023	-	-	-	-	1	1
Srpen 2023	-	1	-	-	2	3
Září 2023	-	-	-	1		1
Říjen 2023	1	-	-	-		1
Listopad 2023	-	-	-	-		-
Prosinec 2023	-	-	-	-		-

Obrázek 6: Počet událostí a jejich podíl v období od 1. 1. 2023 do 31.12. 2023

Vzhledem k rozloze polské části povodí Odry se většina hlášení o událostech nebo haváriích ve vykazovaném období předávala v rámci 5 polských MHVC. Německá a česká MHVC poslaly každá po jednom hlášení. Dále byla odeslána 4 ověřovací hlášení, z nichž 3 se týkala oblasti působnosti MHVC v Ostravě a 1 MHVC Frankfurt/O. Aktualizováno bylo 6 hlášení, z nichž 2 byla aktualizována více než dvakrát. 1 hlášení z dubna 2023 z oblasti působnosti MHVC Wrocław (Czernica), z důvodu trvale nevyhovujících parametrů vody, nebylo dosud odvoláno.

**Obrázek 7: Počet hlášení havárií/událostí s rozdělením na jednotlivé MHVC
v období od 1.1.2023 do 31.12. 2023**

Řada hlášení se vztahuje také k událostem, které mají odezvu u veřejnosti nebo pravděpodobně vzbudí mediální a veřejnou pozornost, např. zvýšený počet uhynulých ryb, nebo alarmující pozorovatelné jevy na vodní hladině, které by mohly potenciálně nepříznivě ovlivnit kvalitu vody. Z tohoto důvodu bylo evidováno více hlášení než před rokem 2022.

Hlášení o úhynu ryb byla pokaždé neprodleně předána podle platné hlášené cesty, a to bez ohledu na počet pozorovaných uhynulých ryb. Pouze některá hlášení se přímo týkala událostí na hraničních nebo přeshraničních tocích, přeshraniční dopad lze zde posoudit jako zanedbatelný.

**Příloha 1: Přehled událostí / havárií hlášených v souladu s Mezinárodním varovným a poplachovým plánem
Odry (MVPPO) v období od 1.1.2023 do 31.12.2023**

Poř. č.	Hlášení			Podrobnosti o události /havárii							Oznamující centrála
	Varovný	Aktualizace	Ověřovací	Datum	Místo	Tok	Říční kilometr	Druh události / Látka	Množství	Potenciální přeshraniční dopad	
1	x			05.01.2023	Gliwice	řeka Kłodnica	n	Ropná látka	data neznámá		MHVC Katowice
2	x			09.01.2023	Gryfino	Kanál dolní Odry	n	Ropná látka	data neznámá	x	MHVC Szczecin
3	x			18.01.2023	Siekierki	Odra	653	Ropná látka	data neznámá	x	MHVC Szczecin
4	x			24.01.2023	Ratzdorf	Odra	552-576	Znečištění vod	data neznámá	x	MHVC Frankfurt/O.
5	x			26.01.2023	Chlewice	Odra	627,5	Znečištění vod	data neznámá	x	MHVC Szczecin
6	x			07.03.2023	Zdymadlo Malczyce	Odra	n	Ropná látka	data neznámá		MHVC Wrocław
7	x			13.04.2023	Czernica	vodní nádrž u Odry (Zákrut Odry)	n	Úhyn ryb / Ropná látka	100Kg ryb		MHVC Wrocław
		x		09.05.2023	Czernica	vodní nádrž u Odry (Zákrut Odry)	n	Ropná látka	data neznámá		MHVC Wrocław
8	x			14.04.2023	Wrocław	Městský vodní příkop	n	Úhyn ryb	7 ks		MHVC Wrocław
9	x			17.04.2023	Wrocław	Městský vodní příkop	n	Nevyhovující parametry vody	data neznámá		MHVC Wrocław
10	x			30.04.2023	Januszkowice	Odra	n	Úhyn ryb	data neznámá		MHVC Opole
		x		05.05.2023	Januszkowice	Odra	n	Úhyn ryb	data neznámá		MHVC Opole
		x		06.05.2023	Januszkowice	Odra	n	Úhyn ryb	100-150 ks		MHVC Opole
		x		08.05.2023	Januszkowice	Odra	n	Úhyn ryb	100 kusů		MHVC Opole
11	x			13.05.2023	Jelcz	Nádrž Jelcz Łacha	n	Nevyhovující parametry vody	data neznámá		MHVC Wrocław
12	x			17.05.2023	Gliwice	Kłodnica	n	Porucha ČOV / komunální odpadní vody	data neznámá		MHVC Katowice
		x		17.05.2023	Gliwice	Kłodnica	n	Porucha ČOV / komunální odpadní vody	data neznámá		MHVC Katowice

Zpráva o událostech / haváriích hlášených v období od 1. ledna do 31. prosince 2023
v souladu s Mezinárodním varovným a poplachovým plánem Odry (MVPPO)

Poř. č.	Hlášení			Podrobnosti o události /havárii						Oznamující centrála	
	Varovný	Aktualizace	Ověřovací	Datum	Místo	Tok	Říční kilometr	Druh události / Látka	Množství		Potenciální přeshraniční dopad
13	x			01.06.2023	Przełęk	Biała Głuchońska	n	Úhyn ryb	100 ks		MHVC Opole
		x		02.06.2023	Przełęk	Biała Głuchońska	n	Úhyn ryb	75 kg		MHVC Opole
			x	05.06.2023	Przełęk	Biała Głuchońska	n	Znečišťující látka - polyamid-epichlorhydrinová pryskyřice	100-200 l		MHVC Opole
14	x			10.06.2023	Zdymadlo Sławięcice Zdymadlo Nowa Wieś	Kanál Gliwice	n	Úhyn ryb	465 kg		MHVC Opole
		x		11.06.2023	Zdymadlo Sławięcice Zdymadlo Nowa Wieś	Kanál Gliwice	n	Úhyn ryb	400 kg		MHVC Opole
			x	13.06.2023	Zdymadlo Sławięcice Zdymadlo Nowa Wieś	Kanál Gliwice	n	Úhyn ryb	290 kg		MHVC Opole
15	x			22.06.2023	Kędzierzyn Koźle	kanalizační kanál	n	Úhyn ryb / Ropná látka	80 Kg ryb		MHVC Opole
16	x			24.06.2023	Kaczyce	Olza	n	Vniknutí vody použité k hašení požáru ve skladu hořlavých chemikálií	data neznámá		MHVC Katowice
17			x	29.06.2023	Hranice PL/ČR	Mora	n	Znečištění vod	data neznámá	x	MHVC Opole
18			x	26.07.2023	Chałupki	Odra	n	Úhyn ryb	data neznámá	x	MHVC Katowice
19			x	16.08.2023	Schwedt	Odra	n	Pochybení při vypouštění odpadních vod z papírny Schwedt	data neznámá data neznámá	x	MHVC Szczecin
20	x			25.08.2023	Kanál Gliwice, Kanál Kędzierzyn	Odra	n	Úhyn ryb	20 kg		MHVC Opole
		x		28.08.2023	Kanál Gliwice, Kanál Kędzierzyn	Odra	n	Úhyn ryb	32 ks		MHVC Opole
			x	29.08.2023	Kanál Gliwice, Kanál Kędzierzyn	Odra	n	Úhyn ryb	46 kg		MHVC Opole

Zpráva o událostech / haváriích hlášených v období od 1. ledna do 31. prosince 2023
v souladu s Mezinárodním varovným a poplachovým plánem Odry (MVPPO)

Poř. č.	Hlášení			Podrobnosti o události /havárii						Oznamující centrála	
	Varovný	Aktualizace	Ověřovací	Datum	Místo	Tok	Říční kilometr	Druh události / Látka	Množství		Potenciální přeshraniční dopad
		x		30.08.2023	Kanál Gliwice, Kanál Kędzierzyn	Odra	n	Úhyn ryb	40 ks		MHVC Opole
		x		31.08.2023	Kanál Gliwice, Kanál Kędzierzyn	Odra	n	Úhyn ryb	7 kg		MHVC Opole
		x		08.09.2023	Kanál Gliwice, Kanál Kędzierzyn	Odra	n	Úhyn ryb	14 kg		MHVC Opole
		x		09.09.2023	Kanál Gliwice, Kanál Kędzierzyn	Odra	n	Úhyn ryb	105 kg		MHVC Opole
		x		10.09.2023	Kanál Gliwice, Kanál Kędzierzyn	Odra	n	Úhyn ryb	150 kg		MHVC Opole
		x		12.09.2023	Kanál Gliwice, Kanál Kędzierzyn	Odra	n	Úhyn ryb od 7. 09. 2023	463 kg		MHVC Opole
		x		15.09.2023	Kanál Gliwice, Kanál Kędzierzyn	Odra	n	Úhyn ryb od 07.-15. 09.2023	847 kg		MHVC Opole
21			x	29.08.2023	Chałupki	Odra	n	Úhyn ryb	50 ks	x	MHVC Katowice
22	x			13.09.2023	Gliwice	řeky Bytomka a Kłosnica	n	Únik neznámé látky z nezapečetěné nádoby	1000 l		MHVC Katowice
23	x			24.10.2023	Domašov	Bělá	24,8	Ropná látka	data neznámá		MHVC Ostrava

Schváleno na 29. poradě vedoucích delegací MKOOpZ dne 6. června 2024